

Posudek diplomové práce

Autor: Lucie Czechová

Název: Postoje žáků středních škol k novým náboženským hnutím

Studijní obor: učitelství pro SŠ – Bi – RV

Rozsah práce: 70 stran + seznam literatury + přílohy

Studentka zvolila pro svou diplomovou práci téma velmi aktuální jak z hlediska celospolečenského, tak i vzhledem k potřebám základního a středního vzdělávání, které právě vstupuje do další fáze transformačního procesu. Zaměřuje se na problematiku nových náboženských hnutí a jejich působení na děti a mládež v České republice. Cílem práce je zmapovat informovanost vybraných adolescentů o působení náboženských hnutí u nás, jejich postoje k tomuto fenoménu a zjistit, jak je tato problematika zahrnována do školní výuky.

V teoretické části práce se autorka formou literární rešerše pokusila vymezit základní pojmy a charakterizovat vybraná náboženská hnutí (jejich vznik, historii a působení v ČR). Jedna z kapitol je věnována legislativnímu zakotvení církví a náboženských společností v českém právním řádu. O vývoji vztahu náboženství a školního vzdělávání je v práci uvedena pouze stručná informace převzatá se sekundárního zdroje (s. 18). Kladu proto další zásadní otázky: Změnila se výrazně situace po r. 1989? Jak je řešena tato oblast v ostatních akreditovaných programech (Obecná škola)? Upozorňuji, že teoretická část práce není ukončena žádným shrnutím, které by umožnilo formulovat hypotézy pro vlastní výzkumné šetření.

Výzkumná část zahrnuje šetření, v němž autorka oslovila dvě skupiny respondentů: žáky středních škol a učitele na školách základních. Odpovědi žáků jsou přehledně vyhodnoceny graficky a popsány v komentáři k jednotlivým otázkám v obou částech výzkumu. Vzhledem k tomu, že autorka předem neformulovala v práci předpoklady o možných výsledcích svého šetření, je závěrečné shrnutí pouze souhrnným popisem zjištěných dat, nikoli diskuzí o tom, co vedlo žáky a učitele k výpovědím v dotaznících. Nabízí se dotaz: Jsou autorce známy výsledky obdobných výzkumů, které byly u nás nebo v zahraničí realizovány? Jistě by bylo zajímavé výsledky porovnat.

V poslední části – metodické – se diplomantka pokusila navrhnout určité konkrétní postupy, jak včlenit problematiku nových náboženských směrů do vzdělávacích programů na základních a středních školách s cílem poskytnout dospívajícím potřebné informace a naučit je odolávat manipulativnímu nátlaku. O vhodnosti některých zde popsaných aktivit je možno polemizovat. Ověřila studentka v praxi doporučené didaktické hry? Vhodnější by bylo popisy didakticky strukturovat a doplnit poznámkami o možných rizicích při jejich realizaci.

Závěry:

Diplomová práce je zpracována přehledně, má velmi dobrou jazykovou úroveň. V textu jsou odkazy a přiložený seznam literatury citované dle normy. Při zpracování tématu autorka průběžně konzultovala jednotlivé kroky řešení úkolu a dokázala úpravou textu pružně reagovat na případné připomínky.

I přes výše uvedené nedostatky, které autorka jistě objasní při obhajobě, diplomová práce vyhovuje požadavkům kladeným na tento typ prací, a proto ji k obhajobě doporučuji.

Návrh hodnocení: výborně – velmi dobře

V Praze 30. 4. 2006